

Starten

Vårt projekt bygger framför allt på undervisningen i samhällskunskap. Där har vi delat upp kursen i fyra block – demokrati, välfärd, näringsliv/ekonomi och internationella frågor.

Inför starten av kommunarbetet bör deltagarna ha läst demokratidelarna i boken.

Vilken inställning har deltagarna till politik och politiska händelser? Känner de sig delaktiga?

Diskutera därefter gräsrotsnivåns betydelse och de medborgerliga rättigheter och skyldigheter vi kan antas ha.

Sammankomst 1

Deltagarna ska "skapa" en kommun som de ska driva under ett år. Tillsammans ska de angöra storleken på kommunen (både till ytan och invånarantal) och namnet på kommunen.

Du behöver ett stort papper som kan användas till karta. Här ska kommunen ritas in. Den kan ritas skalenligt om du vill involvera matematik i projektet. Man kan också bygga en modell av kommunen.

Diskussionsfrågorna inför arbetet ska innehålla frågor kring samhälls-planering. Här har deltagarna det gyllene tillfället att skapa en "idealkommun".

Sammankomst 2

Kartans konturer ska vara klara, tillsammans med de stora linjerna – vägar, småorter, tätort, vattendrag, olika områden för industrier etc.

Namnet är klart och det innebär att kommunen också ska ha ett kommunvapen och en slogan.

Diskutera skattesats och vad invånarna kan tänkas få för den summan. Räkna ut den totala skatteinkomsten för kommunen. Jämför med en annan kommun i samma storlek för att få statsbidraget. Nu har deltagarna fått sin budget.

Se på fördelningen av pengarna i en kommun – vad går till vad?

Besluta om vilken lektion i månaden kommunstyrelsen har sammanträde.

En vecka innan ska kallelse ut. Där ska klart framgå vilka ärenden som ska behandlas. Denna uppgift kan alla turas om att ha.

Det bör också finnas en brevlåda någonstans dit kommuninvånare kan skicka skrivelser, medborgarförslag eller där deltagarna kan lämna motioner.

Sammankomst 3

Inför denna träff har alla deltagare fått nya namn, yrke och partibeteckning. De ska presentera sig.

Första mötet med kommunstyrelsen ska vara formellt, utse sekreterare och justerare, agera själv ordförande första gången, därefter kan mötes-funktionärerna växla.

Ärenden på kommande möten varierar så att andra ämnen kan kopplas in.

Arbetslaget bildar också tjänstemannastaben på kommunen. Nya namn och nya verksamhetsområden. Det är lämpligt att ha en miljöinspektör, en skolchef, en socialchef och kanske även fritids- och kulturchef eller vilken konstellation man nu vill. Dessa ska agera med pondus.

Arbetslaget kan också fabricera skrivelser till kommunstyrelsen. Det kan röra etableringar av rörelser, klagomål, ansökningar av olika slag eller annat som man finner lämpligt.

Föredragningslistan ska alltid innehålla följande punkter i början:

- Mötets öppnande
- Val av mötesfunktionärer
- Föredragningslistans godkännande
- Föregående mötes protokoll

och följande i slutet:

- Övriga frågor
- Nästa möte
- Avslutning

Exempel på ärenden:

Naturkunskap:

Lokalisering av miljöstationer och återvinningsanläggning.

Några deltagare fördjupar sig i bestämmelser som rör detta. Det kan även tänkas att någon upprörd kommuninvånare lämnar in skrivelse angående skötsel av miljöstation eller annat. Taxan för denna service ska också tas upp till beslut.

Naturskyddsområden/naturreservat ska finnas i kommunen. Bestämmelser för detta ska granskas och arbetet kan även innehålla byggnation av en modell på området.

Energifrågorna är viktiga i en kommun. Finns det något fjärrvärmeverk och vad är effekten. Har kommunen satsat på vindkraft eller finns det någon lokal entreprenör? Hur mycket kWh behöver man i så fall i kommunen innan man kan "exportera"?

Frågor som kan uppkomma är också gruvdrift, stuteriverksamhet, fiskenäring etc

Matematik:

Skattesatsen är en av delarna där matematik involveras. Ytterligare områden kan vara taxorna för vatten och avlopp, sophämtning, förskolor och äldreomsorg.

Ytor för tomter måste skapas, liksom områden för industrietablering. Storlek på tomter?

Svenska:

Hur skriver man en skrivelse, ett medborgarförslag eller en motion? Hur bygger man upp argumentationen inför en svår fråga, där man har en bestämd uppfattning? Hur leds och genomförs ett möte?

Hur bevakas kommunstyrelsens arbete? En lokal tidning följer givetvis utvecklingen i kommunen och ger rapporter. Artiklarna kan också innehålla nyheter som läckt ut och kommunala skandaler. Insändare är välkomna.

Hur utformas reklammaterial till en kommun? Det kan röra sig om inbjudan till en nyinflyttad, turistbroschyr, kulturhändelser eller annat som ska sätta kommunen på världskartan.

Har kommunen några litterära förgrundsfigurer eller andra kulturpersonligheter?

Religion:

Vårt mångkulturella samhälle innebär också att olika religioner utövas i vårt land, något som finns tryggt i grundlagen. Frågor kring olika kyrkobyggnader – moskéer, synagogor, kloster eller etablering av friskolor med olika religiösa värderingar, är lämpliga att behandla.

Engelska:

En kommun med självvaktning har en vänort i ett annat land. Kommunikationen sker på engelska och här kan man få och ge inbjudningar till olika arrangemang och projekt.

Historia

Kommunen har givetvis en gedigen historia. Hur ser den ut?

Fornminnen – vilka lagar och regler gäller?

Samhällskunskap:

Det drivande ämnet i projektet är samhällskunskapen. När deltagarna läst demokratidelen börjar gruppen med det praktiska runt kartan och den fingerade kommunen. Där kommer också samhällsplaneringen in som en bärande del i projektet.

Under blocket välfärd ska deltagarna arbeta med sin egen budget. Där kan de också lägga in sitt eget boende i kommunen – var bor de - villa, gård, lägenhet?

I blocket diskuteras också sociala frågor, vilket gör att kommunen här ska göra en social omsorgsplan. Hur ska äldreomsorgen se ut? Omsorgen kring funktionshindrade? Försörjnings-stödet?

Hur många barn och ungdomar finns det i kommunen? Vad innebär det för antalet förskolor och skolor? Profilskola? Gymnasieskola? Skol-planen ska också författas. Fritidssysselsättningar i kommunen? Kulturutbud?

Blocket näringsliv och ekonomi innebär att deltagarna ska se på strukturen i kommunen. Hur ser näringslivet ut? Hur underlättar man nya företagsetableringar? Finns det någon turism och i så fall – vad ”säljer” kommunen till besökare? Det bör finnas en turistbroschyr.

Blocket internationella frågor kan ta avstamp i kontakten med vänorten eller vänorterna. Ta också kontakt med andra folkhögskolor som driver kommunprojekt. Då kan handledarna tillsammans skapa en konflikt mellan två kommuner, nödvändigtvis inte väpnad.

Frågor som behandlats under de år som projektet drivits på vår skola:

- Gruvdrift med olika överklaganden
- Utsläpp från industrier
- Etablering av friskola
- Byggande av moské
- Jäv hos ledamöter
- Mutbrott hos tjänsteman
- Trav- och stuteriverksamhet
- Rallysträckor genom kommunen
- Klagomål angående skola från förälder
- Synpunkter på äldreomsorgen
- Företagsetableringar
- Slutförvaring av utbränt kärnbränsle
- Byggnadslov